

MARIJAMPOLĖS SAV. SASNAVOS PAGRINDINĖS MOKYKLOS 2017–2018 MOKSLO METŲ UGDYMO PLANAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Marijampolės sav. Sasnavos pagrindinės mokyklos 2017–2018 mokslo metų ugdymo planas (toliau – Ugdymo planas) reglamentuoja priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir su šiomis programomis susijusių neformaliojo vaikų švietimo programų įgyvendinimą. Vadovaujantis Bendraisiais ugdymo planais ir kitais teisės aktais, sudarytas 2017–2018 mokslo metų mokyklos ugdymo planas.

2. Ugdymo plano tikslas – apibrėžti bendruosius ugdymo programų vykdymo reikalavimus, kad kiekvienas mokinys pasiektų asmeninės pažangos ir geresnių ugdymo(si) rezultatų ir įgytų mokymuisi visą gyvenimą būtinų bendrųjų ir dalykinių kompetencijų visumą.

3. Mokyklos ugdymo plano uždaviniai:

3.1. nustatyti optimalų pamokų skaičių, skirtą ugdymo programoms įgyvendinti;

3.2. suformuoti patrauklų mokyklos ugdymo turinį ir palankią mokymosi aplinką;

3.3. numatyti gaires ugdymo planui mokykloje įgyvendinti ir pritaikyti ugdymo turinį pagal mokinių mokymosi poreikius.

4. Mokyklos ugdymo plane vartojamos sąvokos atitinka Bendruosiuose ugdymo planuose, Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme ir kituose švietimą reglamentuojančiuose teisės aktuose vartojamas sąvokas.

PIRMASIS SKIRSNIS MOKSLO METŲ TRUKMĖ. UGDYMO ORGANIZAVIMAS

5. Ugdymo organizavimas:

Klasės	PUG	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ugdymo proceso pradžia		09-01									
Pusmečių trukmė		1-asis 09-01 – 01-26 2-asis 01-27 – 06-15 (5-10 klasių mokiniams) ir 01-27-05-31 (PUG ir 1-4 klasių mokiniams)									
Klasės	PUG	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Rudens atostogos		10-30 - 11-03									
Žiemos (Kalėdų) atostogos		12-27 - 01-03									
Žiemos atostogos		02-19 – 02-23									
Velykų atostogos		04-03 – 04-06									
Ugdymo proceso pabaiga		05-31					06-15				
Ugdymo proceso trukmė savaitėmis		34					36				
Vasaros atostogos		06-01 - 08-31					06-18 – 08-31				

6. Ugdymo procesas įgyvendinant pradinio ir pagrindinio ugdymo programą Mokyklos tarybos sprendimu (2017-06-16 protokolo Nr. 5) skirstomas pusmečiais.

7. Mokykla dirba penkias dienas per savaitę.

8. Jei oro temperatūra 20 laipsnių šalčio ar žemesnė, į mokyklą gali nevykti ikimokyklinio, priešmokyklinio ugdymo grupės ugdytiniai bei 1-5 klasių mokiniai, esant 25 laipsniams šalčio ar žemesnei temperatūrai – 6–10 klasių mokiniai. Šios dienos įskaičiuojamos į mokymosi dieną

skaičių.

9. Mokyklos vadovas, iškilus situacijai, keliančiai pavojų mokinių sveikatai ar gyvybei, ar paskelbus ekstremaliąją situaciją, priima sprendimus dėl ugdymo proceso koregavimo. Mokyklos vadovas apie priimtus sprendimus dėl ugdymo proceso koregavimo informuoja savivaldybės Švietimo, kultūros ir sporto departamento švietimo skyrių.

10. Ugdymo procesas mokykloje organizuojamas pamokų forma. Pamokos trukmė – 1 klasėje – 35 min., 2-10 klasėse – 45 min. Mokiniamis sudaromos sąlygos mokytis aktyviai, įvairiose aplinkose ir praktiškai veikiant.

ANTRASIS SKIRSNIS

MOKYKLOS UGDYMO TURINIO ĮGYVENDINIMAS. MOKYKLOS UGDYMO PLANO RENGIMAS

11. Mokyklos ugdymo turinys formuojamas pagal mokyklos tikslus, konkrečius mokinių ugdymo(si) poreikius ir įgyvendinamas vadovaujantis Priešmokyklinio ugdymo bendrąja programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2014 m. rugsėjo 2 d. įsakymu Nr. V-779 ir Pradinio, pagrindinio, vidurinio ugdymo programų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1309 „Dėl Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašo patvirtinimo“ (toliau – Ugdymo programų aprašas), Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrosiomis programomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. ISAK-2433 „Dėl Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“ (toliau – Pagrindinio ugdymo bendrosios programos), Geros mokyklos koncepcija, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1308 „Dėl Geros mokyklos koncepcijos patvirtinimo“ (toliau – Geros mokyklos koncepcija), Bendraisiais ugdymo planais, Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. V-1049 „Dėl Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Mokymosi formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašas) ir kt.

12. Mokykloje vykdomoms ugdymo programoms įgyvendinti parengtas mokyklos ugdymo planas. Mokyklos ugdymo planas – tai ugdymo turinio įgyvendinimo, vadovaujantis mokyklos susitarimais, bendrųjų ugdymo planų bendrosiomis nuostatomis ir bendrąjį ugdymą reglamentuojančiais kitais teisės aktais, aprašas. Mokyklos ugdymo plane, atsižvelgiant į mokyklos kontekstą, pateikiami konkretūs ugdymo proceso organizavimo sprendimai priešmokyklinio, pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrosioms programoms įgyvendinti. Mokykloje susitarta dėl mokyklos Ugdymo plano turinio, struktūros ir formos ir jo įgyvendinimo galimybių.

13. Mokyklos ugdymo planas parengtas vadovaujantis demokratiškumo, subsidarumo, prieinamumo, bendradarbiavimo principais, į jo rengimą įtraukti mokytojai, mokyklos administracija, mokyklos Vaiko gerovės komisijos atstovai, tėvai (globėjai, rūpintojai). Mokyklos Ugdymo planui rengti mokyklos direktoriaus 2017 m. birželio 7 d. įsakymu Nr. V1-24 sudaryta mokyklos bendruomenės narių grupėms atstovaujanti darbo grupė.

14. Rengdama mokyklos ugdymo planą, mokykla rėmėsi švietimo stebėsenos, mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo ugdymo procese duomenimis ir informacija, Nacionalinio mokinių pasiekimų patikrinimo rezultatais, mokyklos veiklos įsivertinimo duomenimis.

15. Mokykloje susitarta dėl ugdymo plano turinio, struktūros ir formos. Mokyklos ugdymo plane, atsižvelgiant į mokyklos kontekstą, pateikti konkretūs sprendimai, padedantys įgyvendinti priešmokyklinio, pradinio ir pagrindinio ugdymo programas, pasiekti jose numatytus mokymosi pasiekimus.

16. Rengiant mokyklos ugdymo planą, **Mokyklos taryba** priėmė sprendimus (2017-06-16 protokolo Nr. 5) dėl:

16.1. pritarimo 2017-2018 m. m. ugdymo plano projektui;

16.2. mokslo metų besimokantiems pagal pradinio ir pagrindinio ugdymo programas skirstymo pusmečiais;

16.3. klasių dalijimo į grupes atsižvelgiant į mokinių skaičių klasėje, jų poreikius ir saugumą, esančius mokyklos specialistus ir turimas krepšelio lėšas bei vadovaujantis 2017-2018 metų pagrindinio ir vidurinio ugdymo programos bendrųjų ugdymo planų nuostatomis;

16.4. neformaliojo švietimo organizavimo atsižvelgiant į mokinių poreikius ir mokyklos galimybes, prioritetą teikiant mokinių pasirinkimui ir mokykloje tradiciškai nusistovėjusioms neformaliojo švietimo veiklos kryptims - menams ir sportui;

16.5. pasirenkamojo dalyko ir dalykų modulių mokymo įgyvendinant pagrindinio ugdymo programą;

16.6. antrosios užsienio kalbos mokymo nuo 5 klasės;

16.7. žmogaus saugos mokymo įgyvendinant pagrindinio ugdymo programą 5, 7 ir 10 klasėse.

16.8. mokyklos ugdymo plano tikslų, nuostatų, principų;

16.9. vykdomų ugdymo programų įgyvendinimo ypatumų;

16.10. ugdymo turinio planavimo ir įgyvendinimo stebėsenos;

16.11. ugdymo turinio integravimo nuostatų;

16.12. socialinės-pilietinės veiklos organizavimo mokantis pagal pagrindinio ugdymo programą;

16.13. reikalavimų mokinio individualiam ugdymo planui sudaryti;

16.14. numatomų priemonių ir būdų mokinių pasiekimams gerinti; mokymosi pagalbos teikimo mokiniams, turintiems žemus mokymosi pasiekimus, ir kt.;

16.15. priešmokyklinio ugdymo organizavimo;

16.16. švietimo pagalbos teikimo;

16.17. bendrų kalbos ugdymo reikalavimų mokykloje;

16.18. skaitymo, rašymo, kalbėjimo, skaičiavimo ir skaitmeninių gebėjimų ugdymo per visų dalykų pamokas, įgyvendinant pagrindinio ugdymo programos pirmąją dalį;

16.18. nuoseklios ir ilgalaikės socialines emocines kompetencijas ugdančios prevencinės programos pasirinkimo;

16.19. mokymo(-si) virtualiosiose aplinkose prieinamumo, mokymosi išteklių panaudojimo;

16.20. mokymosi sąlygų sudarymo ne tik klasėje, bet ir kitose aplinkose (gamtoje, kultūros įstaigose, įmonėse ir kt.); mokinių įtraukimo į ugdymo proceso įgyvendinimą ir mokymosi aplinkos kūrimą;

17. Mokytojų taryba (2017-06-16 protokolo Nr. 4) nutarė:

17.1. pritarti mėnesio trukmės pradedančiam mokytis pagal pagrindinio ugdymo programos pirmąją ir antrąją dalis mokiniui (klasei) ir naujai atvykusiam mokiniui 1 mėn. adaptaciniam laikotarpiui. Adaptaciniu laikotarpiu mokinių pažanga ir pasiekimai nepatenkinamais pažymiais nevertinami;

17.2. ugdymo turinį planuoti ir detalizuoti vadovaujantis Mokyklos ugdymo turinio planavimo, prevencinių ir kitų programų integravimo į ugdymo turinį tvarkos aprašu, patvirtintu mokyklos direktoriaus 2013 m. sausio 2 d. įsakymu Nr. V1-8;

17.3. mokinių gebėjimus, žinias ir įgūdžius 5-10 klasėse vertinti 10 balų vertinimo sistema, sistemingai informuojant tėvus ar globėjus apie mokymosi sėkmingumą;

17.4. mokinių, besimokančių pagal pagrindinio ugdymo programą dorinio ugdymo, žmogaus saugos, kūno kultūros, kūno kultūros parengiamosios grupės, menų ir technologijų, ekonomikos ir pilietiškumo pagrindų dalykų mokymosi pasiekimus taip pat vertinti pažymiu;

17.5. Bendrųjų kompetencijų, Gyvenimo įgūdžių ugdymo bei prevencinę ir sveikatingumo programas integruoti į mokomuosius dalykus, neformalųjį švietimą, klasių auklėtojų veiklą bei neformalaus švietimo renginius;

17.6. 10 ugdymo turinio dienų organizuoti 5 skiriant akademiniam dalykų mokymui (dalykų pamokoms), 5 – Matematikos, Kalbų, Sporto, Menų ir Gamtos dienų organizavimui mokykloje;

17.7. mokinių, jų tėvų (globėjų, rūpintojų) prašymus dėl pasiekimų įvertinimo objektyvumo nagrinėti direktoriaus įsakymu patvirtintoje komisijoje, kurią sudaro direktorius arba dalyką kuruojantis direktoriaus pavaduotojas ugdymui, socialinis pedagogas, specialusis pedagogas (jei prašymą pateikė spec. poreikių turintis mokinys, jo tėvai (rūpintojai), du dalyko metodinės grupės atstovai;

17.8. 30 pažintinei kultūrinei veiklai skiriamų ugdymo turinio valandų 1-10 klasėse organizuoti nuosekliai per visus mokslo metus;

17.9. įgyvendinant pagrindinio ugdymo programos antrą dalį pasirinktas technologijų programas mokiniai gali keisti pasibaigus mokslo metams, keisti arba nesimokyti modulio ar pasirenkamojo dalyko- pasibaigus pusmečiui.

18. Mokyklos ugdymo planą direktorius tvirtina iki mokslo metų pradžios – iki 2017 m. rugsėjo 1 d. suderinęs su Mokyklos taryba ir Marijampolės savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros ir sporto departamento direktoriumi.

19. Direktorius įsakymu tvirtina:

19.1. neformaliojo švietimo programos iki rugsėjo 15 d.;

19.2. pasirenkamųjų dalykų ir dalykų modulių programos iki rugsėjo 1 d.

19.3. mokymosi krūvių optimizavimo priemonių planą iki rugsėjo 1 d..

20. Direktorius pavaduotojas ugdymui derina:

20.1. privalomųjų, pasirenkamųjų dalykų, dalykų modulių planus ir programos iki rugsėjo 1 d.;

20.2. specialiųjų poreikių mokinių individualius ugdymo planus ir programos iki rugsėjo 1 d..

TREČIASIS SKIRSNIS

MOKINIO GEROVĖS UŽTIKRINIMAS IR SVEIKATOS UGDYMAS MOKYKLOJE

21. Mokykla, įgyvendindama priešmokyklinio, pradinio ir pagrindinio ugdymo programos, sudaro sąlygas mokiniui mokytis mokinių, mokinių ir mokytojų, kitų mokyklos darbuotojų pagarba vienas kitam grįstoje psichologiškai, dvasiškai ir fiziškai sveikoje ir saugioje aplinkoje, užtikrina tinkamą ir savalaikį reagavimą į patyčių ir smurto apraiškas. Mokykloje mokiniui saugia ir palankia ugdymosi aplinka rūpinasi ir mokinio gerovės užtikrinimo klausimus sprendžia mokyklos Vaiko gerovės komisija, kuri vadovaujasi Mokyklos Vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. balandžio 11 d. įsakymu Nr. V-579 „Dėl Mokyklos vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

22. Mokykla, įgyvendindama mokyklos ugdymo turinį, organizuoja kryptingas sveikos gyvensenos stiprinimo ir prevencines veiklas: vykdo nuoseklią ir ilgalaikę socialines ir emocines kompetencijas ugdančią Patyčių, smurto, alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencinę programą, apimančią patyčių, smurto, alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevenciją, sveikos gyvensenos skatinimą ir sudaro sąlygas kiekvienam mokiniui nuolat joje dalyvauti, įgyvendindama Smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose rekomendacijas, patvirtintas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. kovo 2 d. įsakymu Nr. V-190 „Dėl Smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose rekomendacijų patvirtinimo“.

23. Mokykla sudaro galimybes mokiniui kiekvieną dieną – prieš pamokas ir tarp jų užsiimti fiziškai aktyvia veikla, kuri praplečia kūno kultūros pamokų turinį. Po trijų pamokų daroma 30 min. fiziškai aktyvi pertrauka.

24. Mokykla, įgyvendindama mokyklos ugdymo turinį, vadovaujasi Lietuvos higienos norma HN 21:2017 „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. rugpjūčio 10 d. įsakymu Nr. V-773 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 21:2017. „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ (toliau – Higienos norma) ir Lietuvos

higienos norma HN 75:2016 „Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programų vykdymo bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2016 m. sausio 26 d. įsakymu Nr. V-93 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 75:2016 „Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programų vykdymo bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ patvirtinimo“.

25. Į mokyklos ugdymo turinį integruojama Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai bendroji programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. spalio 25 d. įsakymu Nr. V-941 „Dėl Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai programos patvirtinimo“ (toliau – sveikatos programa). Sveikatos programa įgyvendinama integruojant į gamtos, biologijos ir technologijų mokomųjų dalykų turinį ir per neformaliojo švietimo veiklas.

KETVIRTASIS SKIRSNIS

PAŽINTINIŲ, KULTŪRINIŲ, SOCIALINIŲ IR PILIETINIŲ VEIKLŲ PLĖTOJIMAS

26. Mokykla, siekdama nuosekliai ugdyti mokinių kompetencijas, mokyklos ugdymo turinyje susieja formaliąsias socialinio ugdymo pamokas (istorija, geografija, pilietinis ugdymas) su neformaliosiomis praktinėmis veiklomis:

26.1. pažintinėmis ir kultūrinėmis veiklomis, sudarydama galimybes mokiniams lankytis muziejų, bibliotekų organizuojamose programose ir renginiuose. Mokiniai, dalyvaudami šiose veiklose, turi kūrybines galimybes gilinti savo žinias, tobulinti pažintines kompetencijas ir ugdytis vertybines nuostatas;

26.2. skatinančiomis pilietinį įsitraukimą, ugdančiomis gebėjimą priimti sprendimus ir motyvaciją dalyvauti mokyklos ir vietos bendruomenės veiklose. Šios veiklos padeda mokiniams teorines pilietiškumo žinias įprasminti praktinėje ar projektinėje veikloje, bendradarbiaujant su įvairiomis vaikų ir jaunimo organizacijomis, interesų grupėmis, valdžios ir savivaldos institucijomis;

26.3. padedančiomis mokiniams ugdytis medijų ir informacinį raštingumą;

26.4. socialinėmis (karitatyvinėmis) veiklomis, padedančiomis mokiniams ugdytis pagarbos, rūpinimosi, pagalbos kitam ir kitokiam vertybines nuostatas. Šios veiklos sudaro galimybes mokiniui ugdytis praktines socialines kompetencijas, įgyjant realios globos patirties.

27. Mokyklos vykdoma kultūrinė, meninė, pažintinė, kūrybinė (toliau – pažintinė ir kultūrinė veikla), sportinė, praktinė, socialinė, prevencinė ir kt. veikla sudaro formuojamo mokyklos ugdymo turinio dalį. Ši veikla siejama su mokyklos ugdymo tikslais, Bendrųjų ugdymo programų turiniu, mokinių mokymosi poreikiais ir organizuojama mokykloje ir už jos ribų. Pažintinei ir kultūrinei veiklai 1-4 klasėse per mokslo metus skiriama 10 ugdymo procesų dienų, 5-10 klasių mokiniams – 60 valandų. Ji organizuojama nuosekliai per visus mokslo metus, įvairiose mokymosi aplinkose, muziejuose mokyklos ugdymo plane nustatytu laiku (priedai Nr. 1, Nr. 2).

28. Mokiniui, kuris mokosi pagal pagrindinio ugdymo programą privaloma socialinė-pilietinė veikla. Per mokslo metus socialinei-pilietinei veiklai skiriama: 5-7 klasės mokiniams - 10 val. per mokslo metus, 8-10 klasės mokiniams – 15 val.. Mokykla socialinę - pilietinę veiklą įgyvendina atsižvelgdama į pilietiškumo ugdymą, mokyklos bendruomenės tradicijas, vykdomus projektus, kultūrinės bei socializacijos programas ir pan. Organizuojant socialinę-pilietinę veiklą, numatomos galimybės mokiniui atlikti ją savarankiškai arba bendradarbiaujant su kitomis institucijomis ir kt.

PENKTASIS SKIRSNIS

MOKINIŲ MOKYMOŠI KRŪVIO REGULIAVIMAS

29. Mokinių mokymosi krūvių reguliavimas organizuojamas ir vykdomas vadovaujantis Mokyklos mokymosi krūvių reguliavimo tvarkos aprašu, patvirtintu mokyklos direktoriaus 2013 m.

sausio 2 d. įsakymu Nr. V1- 5.

30. Siekiant tausoti mokinio sveikatą, mokykloje atliekama nuosekli mokinių mokymosi krūvio stebėseną. Mokiniui mokymosi krūvis per savaitę yra optimalus ir paskirstytas proporcingai. Penktadienį organizuojama mažiau pamokų nei kitomis savaitės dienomis.

31. Mokiniui, kuris mokosi pagal pagrindinio ugdymo programą, nėra daugiau kaip 7 pamokų per dieną.

32. Mokykla užtikrina, kad mokiniams per dieną nebūtų skiriama daugiau kaip vienas kontrolinis darbas. Apie kontrolinį darbą mokiniai informuojami ne vėliau kaip prieš savaitę. Kontroliniai darbai nerašomi po ligos, atostogų, šventinių dienų.

33. Mokykla užtikrina, kad namų darbai:

33.1. atitiktų mokinio galias;

33.2. būtų naudingi grįžtamajai informacijai apie mokinio mokymąsi gauti, tolesniam mokymuisi;

33.3. nebūtų užduodami atostogoms;

33.4. nebūtų skirti dėl įvairių priežasčių neįvykusių pamokų turiniui įgyvendinti.

34. Mokiniams, kurie mokosi pagal pagrindinio ugdymo programą ir negali tinkamai atlikti namų darbų dėl nepalankių socialinių ekonominių kultūrinių sąlygų namuose, sudaromos sąlygos juos atlikti mokykloje.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS MOKINIŲ MOKYMO SI PASIEKIMŲ IR PAŽANGOS VERTINIMAS

35. Mokinių mokymosi ir pažangos vertinimas yra mokyklos ugdymo turinio dalis ir dera su keliamais ugdymo tikslais ir ugdymo proceso organizavimu.

36. Vertinant mokinių pažangą ir pasiekimus ugdymo procese vadovaujamosi Mokyklos mokinių mokymosi pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarkos aprašu, patvirtintu mokyklos direktoriaus 2017 m. birželio 7 d. įsakymu Nr. V1-25.

SEPTINTASIS SKIRSNIS MOKYMO SI PASIEKIMŲ GERINIMAS IR MOKYMO SI PAGALBOS TEIKIMAS

37. Mokykla sudaro sąlygas kiekvienam mokiniui mokytis pagal jo gebėjimus ir pasiekti kuo aukštesnius pasiekimus.

38. Mokykla, siekdama gerinti mokinių mokymosi pasiekimus:

38.1. diegia aukštus mokymosi lūkesčius kiekvienam mokiniui (tarp jų ir žemus pasiekimus turintiems mokiniams), ugdo sąmoningą ir atsakingą požiūrį į mokymąsi;

38.2. ugdo mokinių pasididžiavimo savo mokykla, mokymusi jausmus;

38.3. ugdo atkaklumą mokantis;

38.4. nuolat aptaria mokinių pasiekimų gerinimo klausimus mokyklos bendruomenėje;

38.5. nuolat stebi ugdymosi procesą, laiku nustato, kokios reikia pagalbos ir teikia ją mokiniams, ypatingai iš šeimų, kuriose nepalanki socialinė, ekonominė ir kultūrinė aplinka, migrantams, taip pat antramečiauantiems;

38.6. kartu su mokiniu, mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais), Vaiko gerovės komisija sprendžia mokinių vėlavimo į pamokas ir jų nelankymo priežastis;

38.7. tobulina mokyklos mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo procesus, itin daug dėmesio skirdama grįžtamajam ryšiui, formuojamajam vertinimui pamokoje, diagnostiniam vertinimui; jais grindžia reikiamus sprendimus dėl įvairių mokinių grupių, klasių mokinių pasiekimų dinamikos, mokytojų ir visos mokyklos indėlio į mokinių pažangą;

38.8. sudaro galimybes mokytojams tobulinti profesines žinias, ypatingai dalykines kompetencijas ir gebėjimus, individualizuoti ugdymą, organizuoti ugdymo procesą įvairių gebėjimų ir poreikių mokiniams, berniukams ir mergaitėms. Mokytojai turi galimybę prirėikus pasitelkti

švietimo pagalbos specialistus ugdymo turiniui planuoti ir laiku koreguoti, atsižvelgiant į mokinių mokymosi pagalbos poreikius;

38.9. skatina mokinius rinktis mokymosi strategijas, padedančias atskleisti kūrybingumą.

39. Mokykla užtikrina ne atsitiktinę, bet sistemingą mokymosi pagalbą, kuri apima: žemų pasiekimų prevenciją (iš anksto numatant galimus probleminius atvejus ir stengiantis jų išvengti), intervenciją (sprendžiant iškilusias problemas) ir žemų pasiekimų kompensacines priemones (suteikiant tai, ko mokiniai negali gauti namuose ir pan.).

40. Kiekvieno mokinio mokymosi procesas mokykloje nuolat stebimas, siekiant laiku pastebėti mokinius, kurių pasiekimai žemi, ir nustatyti tokių pasiekimų priežastis. Apie atsiradusius mokymosi sunkumus ir galimas jų priežastis informuojami mokyklos švietimo pagalbos specialistai, mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai), kartu su jais sprendžiamos žemų mokymosi pasiekimų problemos. Aukščiausius pasiekimus demonstruojantiems mokiniams taip pat siūloma ir suteikiama reikiama mokymosi pagalba, rekomenduojama neformaliojo vaikų švietimo veikla mokykloje ar už mokyklos ribų ir kt.

41. Mokykla mokymosi pagalbą teikia kiekvienam mokiniui, kuriam ji reikalinga. Ypatingai svarbi pagalba šiais atvejais: kai mokinys dėl ligos ar kitų priežasčių praleido dalį pamokų; kai kontrolinis darbas ar kitos užduotys įvertinamos nepatenkinamai; kai mokinys gauna kelis iš eilės nepatenkinamus konkreto dalyko įvertinimus; kai mokinio pasiekimų lygis (vieno ar kelių dalykų) žemesnis, nei numatyta ugdymo bendrosiose programose, ir mokinys nedaro pažangos; kai per Nacionalinį mokinių pasiekimų patikrinimą mokinys nepasiekia patenkinamo lygmens, kai mokinys demonstruoja aukščiausio lygmens pasiekimus, kitais mokyklos pastebėjais mokymosi pagalbos poreikio atvejais.

42. Mokymosi pagalbos teikimo dažnumas ir intensyvumas priklauso nuo jos reikalingumo mokiniui ir mokytojo rekomendacijų.

43. Mokykla derina ir veiksmingai taiko mokymosi pagalbos būdus:

43.1. grįžtamąjį ryšį per pamoką; pagal jį nedelsiant koreguojamas mokinio mokymasis, pritaikant tinkamas mokymo(si) užduotis, metodikas ir kt.;

43.2. trumpalaikes ar ilgalaikes konsultacijas, kurių trukmę rekomenduoja mokantis mokytojas ar nustato mokykla pagal mokymosi pagalbos poreikį;

43.3. pačių mokinių pagalbą kitiems mokiniams;

43.4. savanoriškos pagalbos būdus (tėvų, buvusių mokytojų ir kt.), trišalių pokalbių metodiką (mokinys – tėvai – mokytojas).

44. Teikiant mokymosi pagalbą, sudaromos mokinių, kuriems reikia panašaus pobūdžio pagalbos, grupės. Šios grupės sudaromos ir iš gretimų klasių mokinių. Išskirtiniais atvejais mokymosi pagalba skiriama ir individualiai. Mokymosi pagalbos veiksmingumas analizuojamas ir kompleksiskai vertinamas pagal individualią mokinių pažangą ir pasiekimų dinamiką.

AŠTUNTASIS SKIRSNIS

NEFORMALIOJO VAIKŲ ŠVIETIMO ORGANIZAVIMAS MOKYKLOJE

45. Neformalusis vaikų švietimas įgyvendinamas pagal Neformaliojo vaikų švietimo koncepciją, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. ISAK-2695 ir Mokyklos neformaliojo švietimo organizavimo tvarkos aprašą, patvirtintą 2013 m. sausio 2 d. mokyklos direktoriaus įsakymu Nr. V1-6.

46. Mokykla stengiasi sudaryti galimybes kiekvienam mokiniui, ypač turinčiam nepalankias socialines, ekonomines, kultūrines sąlygas namuose, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių pasirinkti jo poreikius atliepiančias įvairių krypčių neformaliojo vaikų švietimo programas.

47. Neformaliojo vaikų švietimo programos rengiamos, atsižvelgiant į bendruosius valstybės ir savivaldybių biudžetų finansuojamų programų kriterijus, tvirtinamus švietimo ir mokslo ministro, ir vykdomos patraukliose ir saugiose mokiniui aplinkose, padedančiose įgyvendinti neformaliojo vaikų švietimo tikslus.

48. Mokykla siūlo mokiniams skirtingų kryptių programas, atitinkančias jų saviraiškos poreikius, padedančias atsiskleisti pomėgiams ir talentams, kurios ugdo savarankiškumą, sudaro sąlygas bendrauti ir bendradarbiauti (priedas Nr. 3). Neformaliojo vaikų švietimo veiklos derinamos su formaliojo švietimo veiklomis, siekiant padėti vaikui siekti asmeninės pažangos ir geresnių ugdymo rezultatų pasirinktose srityse.

DEVINTASIS SKIRSNIS UGDYMO TURINIO INTEGRAVIMAS

49. Siekiant mažinti mokymosi krūvius ir priartinti mokymąsi prie gyvenimo aktualijų, bendrųjų kompetencijų ir gyvenimo įgūdžių ugdymo turinys integruojamas vadovaujantis Mokyklos ugdymo turinio planavimo, prevencinių ir kitų programų integravimo į ugdymo turinį tvarkos aprašu, patvirtintu mokyklos direktoriaus 2013 m. sausio 2 d. įsakymu Nr. V1-11.

50. Programos:

50.1. integruojamos į dalykų ugdymo turinį;

50.2. įgyvendinamos kaip neformaliojo vaikų švietimo veiklų dalis;

50.3. įgyvendinamos kaip mokyklos formuojamo ugdymo turinio dalis;

50.4. integruojamas į klasės auklėtojo veiklą.

51. Į Bendrųjų programų ugdymo turinį integruojama:

51.1. į pradinio ugdymo:

51.1.1. Žmogaus saugos bendroji programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. liepos 18 d. įsakymu Nr. V-1159 „Dėl Žmogaus saugos bendrosios programos patvirtinimo“, ir Sveikatos ugdymo bendroji programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. rugpjūčio 31 d. įsakymu Nr. V-1290 „Dėl Sveikatos ugdymo bendrosios programos patvirtinimo“;

51.2. į pradinio ir pagrindinio ugdymo:

51.2.1. Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2006 m. kovo 17 d. įsakymu Nr. ISAK-494 „Dėl Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos programos patvirtinimo“;

51.2.2. Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai bendroji programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. spalio 25 d. Nr. V-941. „Dėl sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai bendrosios programos patvirtinimo“;

51.2.3. Ugdymo karjerai programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2014 m. sausio 15 d. įsakymu Nr. V-72 „Dėl Ugdymo karjerai programos patvirtinimo“;

51.2.4. Bendrųjų kompetencijų ir gyvenimo įgūdžių ugdymo integruojamųjų programų – Mokymosi mokyti, Komunikavimo, Darna vystymosi, Kultūrinio sąmoningumo, Gyvenimo įgūdžių ugdymo -pagrindai (Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrųjų programų, patvirtintų Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. rugpjūčio 26 d. įsakymo Nr. ISAK-2433 „Dėl Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“ 11 priedas „Bendrųjų kompetencijų ir gyvenimo įgūdžių ugdymas“);

51.3. į pagrindinio ugdymo: Pagrindinio ugdymo etninės kultūros bendroji programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. balandžio 12 d. įsakymu Nr. V-651 „Dėl Pagrindinio ugdymo etninės kultūros bendrosios programos ir vidurinio ugdymo etninės kultūros bendrosios programos patvirtinimo“.

52. Mokykla sudaro sąlygas kiekvienam mokiniui dalyvauti Patyčių, smurto, alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencinėje programoje, kuri apima smurto, patyčių, alkoholio, tabako, taip pat kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevenciją, skatina sveiką gyvenseną, įgyvendindama Smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose rekomendacijas, patvirtintas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. kovo 22 d. įsakymu Nr. V-190 „Dėl Smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose rekomendacijų patvirtinimo“.

53. Mokykla analizuoja mokinių pasiekimus ir pažangą mokantis pasirinktu būdu įgyvendinamą integruojamąją programą ir priima sprendimus dėl įgyvendinimo kokybės gerinimo ar tolesnio turinio integravimo, taip pat stebi kaip ugdymo procese įgyvendinamas ugdymo turinio integravimas, kaip mokiniams sekasi pasiekti dalykų bendrosiose programose numatytus rezultatus, ir priima sprendimus dėl tolesnio mokymo organizavimo būdo.

DEŠIMTASIS SKIRSNIS DALYKŲ MOKYMO INTENSYVINIMAS

54. Mokykla, organizuodama ugdymo procesą, intensyvina dalykų mokymą per dieną ir savaitę. Intensyvinant mokymąsi:

54.1. per dieną biologijos dalykui mokytis skiriama ne viena, o dvi viena po kitos vykstančių pamokų, taip sudarant sąlygas organizuoti eksperimentus gamtos mokslų pamokose, projektinius darbus ir kt.;

54.2. lietuvių kalbos pamokos numatytos ne po vieną kiekvienai dienai, bet po daugiau tik keletui savaitės dienų.

VIENUOLIKTASIS SKIRSNIS UGDYMO DIFERENCIJAVIMAS

55. Mokiniai skiriasi savo patirtimi, motyvacija, interesais, siekais, gebėjimais, mokymosi stiliumi, pasiekimų lygiu ir kt., tai lemia skirtingus mokymosi poreikius. Diferencijuotu ugdymu atsižvelgiama į šiuos poreikius, nes mokiniui pritaikomi mokymosi uždaviniai ir užduotys, ugdymo turinys, metodai, mokymo (si) priemonės, tempas, mokymosi aplinka ir skiriamas laikas. Diferencijuoto ugdymo tikslas – sudaryti sąlygas kiekvienam mokiniui sėkmingiau mokytis. Juo taip pat kompensuojami brendimo, mokymosi tempo netolygumai, atsirandantys vertikalaus skirstymo klasėmis pagal mokinių amžių sistemoje.

56. Diferencijavimas taikomas:

56.1. mokiniui individualiai;

56.2. mokinių grupei pasiekimų skirtumams mažinti, gabumams plėtoti, tam tikroms veikloms atlikti.

57. Mokinių perskirstymas ar priskyrimas grupei, nepažeidžiantis jų priklausymo nuolatinės klasės bendruomenei, yra trumpo laikotarpio – tik tam tikroms užduotims atlikti arba tam tikro dalyko pamokoms. Mokykla analizuoja, kaip ugdymo procese įgyvendinamas diferencijavimas, individualizavimas, kokį poveikį jis daro pasiekimams ir pažangai, priima sprendimus dėl tolesnio ugdymo diferencijavimo. Priimant sprendimus, atsižvelgiama į mokinio mokymosi motyvaciją ir ugdymo turinio pasirinkimą, individualią pažangą ir sąmoningai keliamus mokymosi tikslus.

DVYLIKTASIS SKIRSNIS MOKINIO INDIVIDUALAUS UGDYMO PLANO SUDARYMAS

58. Mokinio individualus ugdymo planas – tai kartu su mokiniu sudaromas jo gebėjimams ir mokymosi poreikiams pritaikytas mokymosi planas. Individualiu ugdymo planu siekiama padėti mokiniui planuoti, kaip pagal savo galias pasiekti aukštesnius ugdymo (si) pasiekimus, ugdyti (s) asmeninę atsakomybę, gebėjimus, išsikelti įgyvendinamus tikslus ir jų siekti.

59. Individualus ugdymo planas sudaromas :

59.1. mokiniui mokomam namuose;

59.2. turinčiam nepatenkinamus metinius įvertinimus, neatestuotam ar atsilikusiam dėl ligos ir kt. priežasčių.;

59.3. mokiniui, besimokančiam pagal pagrindinio ugdymo programą, atkreipiant dėmesį į besimokančiuosius, kurie itin sėkmingai mokosi, siekia pagerinti vieno ar kelių dalykų pasiekimus;

59.4. asmeniui, atvykusiam mokytis iš užsienio.

60. Individualus ugdymo planas rengiamas ir įgyvendinamas, bendradarbiaujant mokytojams, mokiniams, mokinių tėvams (globėjams, rūpintojams) ir mokyklos direktoriaus pavaduotojui ugdymui, švietimo pagalbos specialistams. Sudarant individualų ugdymo planą, atsižvelgiama į mokykloje turimą informaciją apie mokinį ir jo mokymosi pasiekimus. Mokinio individualiame ugdymo plane numatomi mokymosi uždaviniai, apibrėžiami sėkmės kriterijai, numatomas mokinio indėlis į mokymąsi, reikiama mokymosi pagalba.

TRYLIKTASIS SKIRSNIS

MOKYKLOS IR MOKINIŲ TĖVŲ (GLOBĖJŲ, RŪPINTOJŲ) BENDRADARBIAVIMAS

61. Mokyklos Tėvų informavimo ir komunikavimo tvarkos apraše, patvirtintame mokyklos direktoriaus 2013 sausio 2 d. įsakymu Nr. V1- 9, nustatytos mokinių tėvų (globėjų, rūpintojų) ir mokyklos bendradarbiavimo formos, numatytos mokinių tėvų (globėjų, rūpintojų) galimybės kartu su mokytojais ir mokiniais dalyvauti planuojant, įgyvendinant ugdymo procesą ir priimant sprendimus.

62. Mokykla:

62.1. organizuoja mokytojų ir tėvų (globėjų, rūpintojų) bendradarbiavimą, siekiant individualios kiekvieno mokinio mokymosi pažangos, puoselėjant jo sveikatą, socialumą ir brandą. Organizuojami ne mažiau kaip 3 tėvų (globėjų, rūpintojų) susitikimai mokyklos pasirinkta forma su mokytojais per mokslo metus;

62.2. užtikrina, kad tėvai ir mokykla keistųsi abipusiai reikalinga informacija;

62.3. sudaro tėvams (globėjams, rūpintojams) sąlygas dalyvauti mokyklos gyvenime, savanoriauti, kartu su mokytojais ir mokiniais spręsti mokymosi, pasiekimų gerinimo, elgesio, turiningo laisvalaikio, sveikos gyvensenos ir kitus klausimus;

62.4. užtikrina, kad tėvai (globėjai, rūpintojai) galėtų išsakyti lūkesčius ir pasiūlymus mokyklos veiklai tobulinti.

63. Mokykla skatina (ir konsultuoja) mokinių tėvus (globėjus, rūpintojus):

63.1. sukurti mokiniams tinkamą, skatinančią mokyti, edukacinę aplinką namuose;

63.2. kelti vaikams pagrįstus mokymosi lūkesčius ir motyvuoti mokyti;

63.3. padėti vaikams mokyti namuose;

63.4. palaikyti ir stiprinti dvasinius ryšius su vaiku, jį ramiai išklaudyti, patarti, padėti, domėtis vaiko veiklomis mokykloje ir už jos ribų;

63.5. sudaryti galimybes vaikams dalyvauti neformaliojo švietimo veiklose mokykloje ir už jos ribų.

KETURIOLIKTASIS SKIRSNIS

ASMENŲ, BAIGUSIŲ UŽSIENIO VALSTYBĖS AR TARPTAUTINĖS ORGANIZACIJOS PRADINIO AR PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMOS DALĮ, PRADINIO UGDYMO PROGRAMĄ UGDYMO ORGANIZAVIMAS

64. Mokykla priima atvykusį mokinį, baigusį užsienio valstybės, tarptautinės organizacijos pagrindinio ar pradinio ugdymo programos dalį, pradinio ugdymo programą (toliau – tarptautinė bendrojo ugdymo programa), informuoja savivaldybės Švietimo, kultūros ir sporto departamento Švietimo skyrių ir numato jo ir numato atvykusio mokyti asmens tolesnio mokymosi perspektyvą, kurios tikslas – veiksmingai reaguoti į atvykusių mokyti asmenų poreikius ir, bendradarbiaujant su jų tėvais (globėjais ir rūpintojais) ar teisėtais atstovais, sudaryti mokiniams galimybes sklandžiai integruotis į Lietuvos švietimo sistemą:

64.1. išklauso atvykusiųjų asmenų lūkesčius ir norus dėl mokymosi kartu su bendraamžiais, švietimo pagalbos poreikio ar poreikio tam tikrą dalį laiko intensyviai mokyti lietuvių kalbos;

64.2. aptaria mokyklos teikiamos pagalbos formas ir būdus; mokyklos, mokinio ir tėvų įsipareigojimus;

64.3. atsižvelgus į 64.1 ir 64.2 punktuose nurodytus dalykus parengia atvykusio mokinio įtraukties į mokyklos bendruomenės gyvenimą planą:

64.3.1. numato apytikrą adaptacinio laikotarpio trukmę;

64.3.2. pasitelkia mokinius savanorius, galinčius padėti atvykusiam asmeniui sklandžiai įsitraukti į mokyklos bendruomenės gyvenimą, mokytis ir ugdytis;

64.3.3. numato klasės vadovo, mokytojų darbą su atvykusiu mokiniu ir mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais);

64.3.4. organizuoja mokytojų konsultacijas, individualias veiklas ugdymo programų skirtumams likviduoti;

64.3.5. numato atvykusio mokinio individualios pažangos stebėjimą per adaptacinį laikotarpį;

64.3.6. siūlo neformaliojo vaikų švietimo veiklas, kurios padėtų mokiniui greičiau integruotis;

64.3.7. kai mokinys nemoka ar menkai moka lietuvių kalbą, organizuoja jo lietuvių kalbos mokymąsi intensyviu būdu, kartu užtikrina, kad dalį laiko jis mokytųsi kartu su bendraamžiais.

SEPTYNIOLIKTASIS SKIRSNIS LAIKINŲJŲ MOKYMO SI GRUPIŲ SUDARYMAS, KLASIŲ DALIJIMAS

65. Mokyklos ugdymo turiniui įgyvendinti klasės į grupes dalijamos arba sudaromos laikinosios grupės dalykams mokytis:

65.1. doriniam ugdymui, kai tos pačios klasės mokiniai yra pasirinkę tikyba ir etiką;

65.2. sudaromos atskiros mergaičių ir berniukų grupės kūno kultūros pamokoms.

AŠTUONIOLIKTASIS SKIRSNIS UGDYMO ORGANIZAVIMAS JUNG TINĖ SE KLASĖ SE

66. Mokykla, planuodama mokyklos ugdymo turinio įgyvendinimą, numatė, kurių dalykų pamokas jungtinėje klasėje organizuos visiems klasės mokiniams vienu metu, o kuriais atvejais – atskirai.

67. Mokykloje stebima ir analizuojama jungtinė se klasė se mokinių daroma pažanga ir, nepasiteisinus numatytam pamokų organizavimui, jis motyvuotai keičiamas.

68. Įgyvendinant pagrindinio ugdymo programos pirmąją dalį, suformuotas jungtinis 6-8 klasių kompleksas, jam skiriant 38 pamokas per savaitę.

DEVYNIOLIKTASIS SKIRSNIS MOKINIŲ MOKYMAS NAMIE

69. Mokinių mokymas namie organizuojamas, vadovaujantis Mokinių mokymo stacionarinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje ir namuose organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. rugsėjo 26 d. įsakymu Nr. V-1405 „Dėl Mokymo stacionarinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje ir namuose organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, ir Mokymosi formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašu.

II SKYRIUS PRIEŠMOKYKLINIO IR PRADINIO UGDYMO PROGRAMŲ ĮGYVENDINIMAS

70. **Priešmokyklinis** ugdymas organizuojamas vadovaujantis Priešmokyklinio ugdymo bendrąja programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2014 m. rugsėjo 2 d. įsakymu Nr. V-779.

71. Priešmokyklinis ugdymas mokyklos tarybos sprendimu (2017-06-16 protokolo Nr. 5) organizuojamas pagal trečią modelį - (Marijampolės savivaldybės tarybos 2014-08-25 sprendimas Nr. 1-269 „Dėl Marijampolės savivaldybės švietimo įstaigų priešmokyklinio ugdymo organizavimo modelių patvirtinimo“).

72. **Pradinio** ugdymo programa įgyvendinama pagal Pradinio, pagrindinio, vidurinio ugdymo programų aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1309 „Dėl Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašo patvirtinimo“.

73. Mokytojas gali savo nuožiūra integruoti dalykus, organizuoti integruoto mokymosi dieną, savaitę ar ilgesnį laikotarpį.

74. Ugdymo sričių / ugdymo dalykų programų įgyvendinimas:

74.1. **Dorinio ugdymo** organizavimas:

74.1.1. tėvai (globėjai) parenka mokiniui vieną iš dorinio ugdymo dalykų – etiką arba tikybą;

74.1.2. dalyką mokinys gali keisti kiekvienais mokslo metais, jo tėvams (globėjams) parašius prašymą.

75.2. **Kalbinis ugdymas:**

75.2.1. siekiant gerinti mokinių lietuvių kalbos pasiekimus, skaitymo, rašymo, kalbėjimo ir klausymo gebėjimai ugdomi ir per kitų dalykų ar ugdymo sričių ugdomasias veiklas (pvz., naudojant mokomasias užduotis teksto suvokimo gebėjimams, mąstymui ugdyti, kreipiant dėmesį į kalbinę raišką ir rašto darbus);

75.2.2. Pirmosios užsienio kalbos mokymas:

75.2.2.1. pirmosios užsienio kalbos mokoma antraisiais–ketvirtaisiais pradinio ugdymo programos metais;

75.2.2.2. tėvai (globėjai) parenka mokiniui vieną iš mokyklos siūlomų Europos kalbų (anglų arba vokiečių).

75.3. **Socialinis ir gamtamokslinis ugdymas:**

75.3.1. gamtamoksliniams gebėjimams ugdytis skiriama 1/2 pasaulio pažinimo dalykui skirto ugdymo laiko. Dalis (1/4) dalykui skiriamo laiko skiriama organizuoti ugdymą tyrinėjimams palankioje aplinkoje, natūralioje gamtinėje (pvz., parke, miške, prie vandens telkinio ar pan.) aplinkoje, laboratorijose;

75.3.2. socialiniams gebėjimams ugdytis dalį (1/4) pasaulio pažinimo dalyko laiko skiriama ugdymo procesą organizuojant socialinės, kultūrinės aplinkos pažinimui palankioje aplinkoje (pvz., lankantis visuomeninėse, bendruomenių, kultūros institucijose ir pan.).

75.4. **Matematinis ugdymas.** Organizuojant matematinį ugdymą vadovujamasi ne tik Bendrosios programos matematikos dalyko programa, mokinių pasiekimų tyrimų rekomendacijomis, pagal galimybes naudojant informacines komunikacines technologijas, skaitmenines mokomasias priemones.

75.5. **Kūno kultūra:**

75.5.1. 2 klasėje kūno kultūrai skiriamos 2 pamokos per savaitę, todėl sudarytos sąlygos mokiniams vieną valandą per savaitę lankyti aktyvaus judėjimo pratybas;

75.5.2. siekiant skatinti mokinių fizinį aktyvumą, sveikatinimą, ugdymo proceso metu pagal galimybes organizuojamos judriosios pertraukos ar fiziniam aktyvinimui skirtos veiklos.

75.6. **Meninis ugdymas:** technologiniam ugdymui skiriama ne mažiau kaip 1/3 dalykui ir technologijų dalykui skiriamo laiko, nurodyto Bendrojo ugdymo plano 22, 23 punktuose.

76. Dalykai ir jiems skiriamų pamokų skaičius per savaitę Bendrajai programai įgyvendinti:

Dalykas	Klasė	Savaitinių pamokų skaičius dalykui			
		1	2	3	4
Dorinis ugdymas (tikyba arba etika)		1	1	1	1

Kalbos:				
Lietuvių kalba (gimtoji)	8	7	7	7
Užsienio kalba (anglų)		2	2	2
Matematika	4	5	5	4
Pasaulio pažinimas	2	2	2	2
Dailė ir technologijos	2	2	2	2
Muzika	2	2	2	2
Kūno kultūra	3	2	3	3
Pamokų skaičius mokiniui	22	23	24	23
Neformalusis švietimas	2	2	2	2

II SKYRIUS PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMOS VYKDYMAS

PIRMASIS SKIRSNIS PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMOS VYKDYMO BENDROSIOS NUOSTATOS

77. Mokykla, vykdydama pagrindinio ugdymo programą, vadovaujasi: Pagrindinio ugdymo bendrosiomis programomis, Mokymosi formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašu, Ugdymo programų aprašu ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais pagrindinio ugdymo programos vykdymą. Mokiniui gali būti sudaromos sąlygos rinktis dalykų modulius pagal polinkius ir gebėjimus, vadovaujantis Mokymosi krypčių pasirinkimo galimybių didinimo 14–19 metų mokiniams modelio aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. kovo 15 d. įsakymu Nr. ISAK-715 „Dėl Mokymosi krypčių pasirinkimo galimybių didinimo 14–19 metų mokiniams modelio aprašo patvirtinimo“ (toliau – Mokymosi krypčių pasirinkimo galimybių didinimo 14–19 metų mokiniams modelio aprašas).

78. Pradedančiam mokytis pagal pagrindinio ugdymo programos pirmąją ir antrąją dalis mokiniui (klasei) ir naujai atvykusiam mokiniui skiriamas 1 mėn. adaptacinis laikotarpis. Adaptaciniu laikotarpiu mokinių pažanga ir pasiekimai nepatenkinamais pažymiais nevertinami.

79. Pagrindinio ugdymo programos antroje dalyje sudarytos sąlygos mokiniui geriau pažinti savo gebėjimus, kad jis galėtų apsispręsti ir tinkamai pasirinkti, ko mokysis toliau. Mokiniams pagal mokyklos galimybes sudaromos sąlygos pasirinkti lietuvių kalbos ir matematikos modulius pagal polinkius ir gebėjimus, vadovaujantis Mokymosi krypčių pasirinkimo galimybių didinimo 14–19 metų mokiniams modelio aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. kovo 15 d. įsakymu Nr. ISAK-715.

ANTRASIS SKIRSNIS MOKYMO SI PAGAL UGDYMO SRITIS ORGANIZAVIMO YPATUMAI

80. Mokykla sudaro sąlygas, kad mokiniai per visų dalykų pamokas tobulintų aukštesnius skaitymo, rašymo, kalbėjimo ir skaičiavimo gebėjimus.

81. Pagrindinio ugdymo programą sudaro šios ugdymo sritys: dorinis ugdymas (etika ir tikyba), kalbos (lietuvių gimtoji kalba, užsienio kalbos), matematika, gamtamokslinis ugdymas (biologija, chemija, fizika), socialinis ugdymas (istorija, geografija, pilietiškumo ugdymas, ekonomika ir verslumas), meninis ugdymas (dailė, muzika), informacinės technologijos, technologijos, kūno kultūra, bendrųjų kompetencijų ir gyvenimo įgūdžių ugdymas.

82. **Dorinis ugdymas.** Dorinio ugdymo dalyką (tikybos ar etikos dalyką) mokiniui iki 14 metų parenka tėvai (globėjai, rūpintojai), o nuo 14 metų mokinys savarankiškai renkasi pats. Siekiant užtikrinti mokymosi tęstinumą ir nuoseklumą, etiką arba tikybą mokiniai renkasi dvejiems metams (5–6, 7–8, 9–10 klasėms).

83. Kalbos:

83.1. lietuvių kalba ir literatūra. Mokykla, formuodama ugdymo turinį siūlo rinktis

mokyklos parengtas ir mokyklos direktoriaus patvirtintas dalyko modulių programos;

83.2. užsienio kalbos:

83.2.1. užsienio kalbos, pradėtos mokytis pagal pradinio ugdymo programą, toliau mokomasi kaip pirmosios iki pagrindinio ugdymo programos pabaigos;

83.2.2. antrosios užsienio kalbos mokytis pradedama nuo 5 klasės. Tėvai (globėjai, rūpintojai) mokiniui iki 14 metų parenka, o mokinys nuo 14 iki 16 metų tėvų (rūpintojų) sutikimu pats renkasi antrąją užsienio kalbą (rusų ar vokiečių);

83.2.3. baigiant pagrindinio ugdymo programą, organizuojami užsienio kalbų pasiekimų patikrinimą centralizuotai parengtais kalbos mokėjimo lygio nustatymo testais (pateikiamais per duomenų perdavimo sistemą KELTAS).

84. Matematika:

84.1. mokinių matematikos mokymosi motyvacijai skatinti naudojamosi problemų sprendimo bendradarbiaujant, finansinio raštingumo pavyzdinėmis užduotimis, Nacionalinio egzaminų centro kasmet rengiamomis matematinio-gamtamokslinio raštingumo konkurso užduotimis, tarptautinių mokinių pasiekimų tyrimų leidiniais ir publikacijomis, visiems mokiniams kelti aukštus mokymosi lūkesčius;

84.2. nuolat stebimi mokinių matematikos pasiekimai ir, remiantis duomenimis (pavyzdžiui, nacionalinių mokinių pasiekimų patikrinimų rezultatais, kurie leidžia objektyviai įvertinti kiekvieno mokinio pasiekimus ir sudaryti galimybes stebėti individualią pažangą), numatoma pagalba mokiniams (užduotis ir metodus spragoms įveikti), kurių mokymosi pasiekimai žemi;

84.3. ugdant gabius matematikai mokinius ugdymo procesas labiau individualizuojamas, diferencijuojamas, atsižvelgiant į mokinių gebėjimus pateikiama įvairesnių, įdomesnių, įvairaus sunkumo ir sudėtingumo užduočių, naudojamosi nacionalinių olimpiadų, konkurso „Kengūra“ užduotimis (ir sprendimų rekomendacijomis) ir kitais šaltiniais;

84.4. tikslingai naudojamais informacinėmis komunikacinėmis technologijomis, skaitmeninėmis mokomosiomis priemonėmis matematiniam ugdymui (rengiant ir naudojant interaktyviasias užduotis). Naudojama atvirojo kodo dinaminės matematikos programa „GeoGebra“, apimanti geometriją, algebrą, statistiką.

85. Informacinės technologijos.

85.1. 7 klaseje skiriamos 35 dalyko pamokos, 8 klaseje informacinės technologijos siūlomos kaip pasirenkamasis dalykas;

85.2. 9–10 klasių informacinių technologijų kursą sudaro privalomoji dalis ir vienas iš pasirenkamųjų programavimo pradmenų arba tinklalapių kūrimo pradmenų modulių. Modulį renkasi mokinys.

86. Gamtamokslinis ugdymas:

86.1. siekiant gerinti gamtamokslinį raštingumą, pirmiausia tobulinami mokinių pasiekimai Žemės ir visatos bei gyvųjų sistemų ugdymo turinio srityse;

86.2. per gamtos mokslų dalykų pamokas mokomasi tiriant. Ypač tai svarbu mokant fizikos ir biologijos;

86.3. gamtos mokslų dalykų turinys apima mokinių gebėjimus analizuoti ir interpretuoti gamtamokslinių tyrimų ir duomenų rinkimo procedūras bei sąvokas, taip pat gebėjimų mąstyti ir diskutuoti gamtos temomis ugdymą;

86.4. atsižvelgiant į mokinių gebėjimus ugdymo procesas labiau individualizuojamas, diferencijuojamas. Ugdymo procese taikomos įvairesnės, įdomesnės, įvairaus sunkumo ir sudėtingumo užduotys. Mokymosi medžiaga pritaikoma atsižvelgiant į mokinių turimas žinias, įgūdžius ir ugdymosi poreikius;

86.5. įgyvendinant numatytą gamtos mokslų turinį deramai dėmesio skiriama gamtamoksliniams tyrimams: stebėjimui, analizavimui, eksperimentavimui, modeliavimui, įvairioms praktinėms veikloms. Ugdymo procese mokiniai skatinami bendradarbiauti ir (ar) dirbti komandoje, derinami įvairūs ugdymo metodai ir ugdymo inovacijos. Ugdymo turinyje daugiau dėmesio skiriama gyvosios gamtos stebėjimui, mokslinių idėjų ir technologijų pritaikymui kasdieniame gyvenime;

86.6. mokykloje mokymosi aplinka pritaikyta eksperimentiniams ir praktiniams įgūdžiams ugdyti. Dvi gamtos mokslų pamokos organizuojamos viena po kitos, sudarant galimybes atlikti ilgiau trunkančius eksperimentinius darbus ar projektus;

86.7. mokykla skatina mokinius įsitraukti į gamtos mokslų klubų, būrelių veiklas, dalyvauti įvairiuose gamtamokslinio raštingumo konkursuose, organizuoja veiklą po pamokų, įtraukiančią mokinius į tyrinėjimus.

87. Technologijos:

87.1. mokiniai, kurie mokosi pagal pagrindinio ugdymo programos pirmąją dalį (5–8 klasėse), kiekvienoje klasėje mokomi, proporcingai paskirstant laiką tarp: mitybos, tekstilės, konstrukcinių medžiagų ir elektronikos technologijų programų;

87.2. mokiniams, pradantiems mokytis pagal pagrindinio ugdymo programos antrąją dalį, technologijų dalykas prasideda nuo privalomo 17 valandų integruoto technologijų kurso;

87.3. baigę integruoto technologijų kurso programą mokiniai pagal savo interesus ir polinkius renka vieną iš privalomų technologijų programų (mitybos, tekstilės, konstrukcinių medžiagų, elektronikos, gaminių dizaino ir technologijų).

88. Socialinis ugdymas:

88.1. per socialinio ugdymo dalykų pamokas mokymasis grindžiamas tiriamojo pobūdžio metodais, diskusijomis, bendradarbiavimu savarankiškai atliekamu darbu ir informacinėmis komunikacinėmis technologijomis;

88.2. siekiant gerinti gimtojo krašto ir Lietuvos valstybės pažinimą, atsižvelgiant į esamas galimybes, dalis istorijos ir geografijos pamokų organizuojama netradicinėse aplinkose (muziejuose, lankytinose istorinėse vietose, vietos savivaldos institucijose), naudojamosi virtualiosiomis mokymosi aplinkomis;

88.3. laisvės kovų istorijai mokyti skiriama 18 pamokų, integruojant temas į istorijos, lietuvių kalbos ir pilietiškumo pagrindų pamokas;

88.4. į istorijos, geografijos, pilietiškumo ugdymo pagrindų dalykų turinį integruojama: Lietuvos ir pasaulio realijos, kurios nuolat ir sistemingai atskleidžiamos ir aptariamasi su mokiniais, nacionalinio saugumo ir gynybos pagrindų temos, tokios kaip: nacionalinio saugumo samprata ir sistema Lietuvos Respublikoje; rizikos veiksnių, grėsmių ir pavojų analizė; Lietuvos gynybos politika; informaciniai ir kibernetiniai karai: tikslai, metodai, instrumentai; Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo pagrindų įstatymas ir kiti įgyvendinamieji gynybos ir kovos su korupcija sričių teisės aktai, ir kitos panašios temos.

89. Kūno kultūra. Kūno kultūrai skiriant 2 valandas per savaitę, 5 ir 7-10 kl. mokiniams sudarytos sąlygos papildomai rinktis jų pomėgius atitinkančias aktyvaus judėjimo pratybas per neformaliojo švietimo veiklą mokykloje ar kitoje neformaliojo ugdymo įstaigoje:

89.1. kūno kultūrai mokytis sudarytos atskiros mergaičių ir berniukų grupės iš gretimų klasių mokinių;

89.2. organizuojant kūno kultūros pamokas patalpose, atsižvelgiama į Higienos normos reikalavimus;

89.3. specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokiniai dalyvauja pamokose su pagrindine grupe, bet pratimai ir krūvis jiems skiriami pagal gydytojo rekomendacijas ir atsižvelgiant į savijautą;

89.4. mokykla mokiniams, atleistiems nuo kūno kultūros pamokų dėl sveikatos ir laikinai dėl ligos, siūlo kitą veiklą (stalo žaidimus, šaškes, šachmatus, veiklą kompiuterių klasėje, bibliotekoje, konsultacijas, socialinę veiklą ir pan.).

90. Meninis ugdymas. Meninio ugdymo dalykus sudaro dailė ir muzika:

90.1. menų dalykai integruojami į neformaliojo švietimo programas, organizuojami ir kitose erdvėse – kultūros įstaigose, netradicinėje aplinkoje, gamtoje ir kt.

91. Žmogaus sauga. Žmogaus saugos ugdymas organizuojamas vadovaujantis Žmogaus saugos ugdymo bendrąja programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. liepos 18 d. įsakymu Nr. V-1159. Žmogaus saugos programai mokyklos ugdymo plane skirta po 1 pamoką 5, 7 klasėse ir 10 klasėje - 0,5 val.

92. **Kitų ugdymo programų įgyvendinimas.** Mokykloje mokiniams pasiūlytos ir įgyvendinamos: 8 klasėje informacinių technologijų pasirenkamojo dalyko programa, 8-10 klasėse matematikos ir lietuvių kalbos mokomųjų dalykų modulių programos. Programos parengtos vadovautis Bendraisiais formaliojo švietimo programų reikalavimais, patvirtintais Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2004 m. balandžio 13 d. įsakymu Nr. ISAK-535.

93. Dalykai ir jiems skiriamų pamokų skaičius per savaitę pagrindinio ugdymo programai įgyvendinti:

Dalykas	Klasė	Savaitinių pamokų skaičius dalykui						
		5	6	8	6-8 (jungtinis)	7	9	10
Dorinis ugdymas (tikyba arba etika)		1			1	1	1	1
Kalbos:								
Lietuvių kalba ir literatūra		5	1	1	4	5	4	5
Užsienio kalba (1-oji)		3			3	3	3	3
Užsienio kalba (2-oji)		2			2	2	2	2
Matematika		4	1	1	3	4	3	4
Informacinės technologijos		1	1			1	1	1
Gamta ir žmogus		2	2					
Biologija				1		2	2	1
Chemija				2			2	2
Fizika				2		1	2	2
Istorija		2			2	2	2	2
Pilietiškumo pagrindai							1	1
Geografija					2	2	2	1
Ekonomika ir verslumas							1	
Dailė		1			1	1	1	1
Muzika		1			1	1	1	1
Technologijos		2	1		1	2	1	1,5
Kūno kultūra		2	1		2	2	2	2
Žmogaus sauga		1				1		0,5
Pasirenkamieji dalykai								
<i>Informacinės technologijos</i>				1				
Dalykų moduliai								
<i>Lietuvių kalbos: Teksto suvokimas ir analizė</i>				0,5			0,5	0,5
<i>Matematikos: Matematinio neraštingumo likvidavimas</i>				0,5			0,5	0,5
Pamokų skaičius jungtinėse klasėse:			7	9	22			
Pamokų skaičius mokiniui per savaitę:		27	29	31		30	32	32
Neformalusis švietimas		2			4	2	2	3

MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ (IŠSKYRUS ATSIRANDANČIUS DĖL IŠSKIRTINIŲ GABUMŲ), UGDYMO ORGANIZAVIMAS

PIRMASIS SKIRSNIS BENDROSIOS NUOSTATOS

94. Mokykla, rengdama mokinio individualųjį ugdymo planą, sudaro sąlygas mokiniui, turinčiam specialiųjų ugdymosi poreikių, gauti kokybišką ir poreikius atitinkantį ugdymą ir būtiną švietimo pagalbą.

95. Mokykla mokinio, turinčio specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymą organizuoja, vadovaudamasi Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimo tvarkos

aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. V-1795 „Dėl Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ ir šio skyriaus nuostatomis ir atsižvelgia į:

- 95.1. formaliojo švietimo programą;
- 95.2. mokymosi formą ir mokymo proceso organizavimo būdą;
- 95.3. specialiojo ugdymo ir švietimo pagalbos reikmę, švietimo pagalbos specialistų, mokyklos Vaiko gerovės komisijos ar Marijampolės savivaldybės pedagoginės psichologinės tarnybos rekomendacijas;
- 95.4. mokyklos galimybes (specialistų komanda, mokymo (si) aplinka, mokymo ir švietimo pagalbos lėšos).

ANTRASIS SKIRSNIS INDIVIDUALAUS UGDYMO PLANO RENGIMAS

96. Individualus ugdymo planas rengiamas:

96.1. mokiniui, kurio specialiųjų ugdymosi poreikių negali tenkinti bendrasis mokyklos ar klasės ugdymo planas;

96.2. atsižvelgiant į ugdymo programą, Marijampolės savivaldybės pedagoginės psichologinės tarnybos rekomendacijas, ugdymo formą ir mokymo organizavimo būdą, mokyklos galimybes;

96.3. mokiniui, turinčiam vidutinių, didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių ir besimokančiam bendrosios paskirties klasėje;

96.4. kai mokiniui pagal pedagoginės psichologinės tarnybos ir mokyklos Vaiko gerovės komisijos rekomendacijas tam tikru laikotarpiu reikia intensyvios pedagoginės ir švietimo pagalbos.

97. Bendrojo ugdymo dalykų programas pritaiko mokytojas, atsižvelgdamas į mokinio gebėjimus ir galias, specialiojo pedagogo ir (ar) kitų Vaiko gerovės komisijos narių rekomendacijas.

TREČIASIS SKIRSNIS MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ, MOKYMO SI PASIEKIMŲ IR PAŽANGOS VERTINIMAS

98. Mokinio, kuriam rekomenduota mokytis pagal Bendrąją programą ar specialiųjų poreikių mokiniui pritaikytą Bendrąją programą, mokymosi pažanga ir pasiekimai vertinami vadovaujantis Mokyklos mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarka, patvirtinta mokyklos direktoriaus 2017 m. birželio 7 d. įsakymu Nr. V1-25.

KETVIRTASIS SKIRSNIS SPECIALIOSIOS PEDAGOGINĖS IR SPECIALIOSIOS PAGALBOS MOKINIAMS TEIKIMAS

99. Specialiosios pedagoginės pagalbos paskirtis – didinti ugdymo veiksmingumą.

100. Mokykla specialiąją pedagoginę pagalbą mokiniui teikia, vadovaudamasi Specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. V-1228 „Dėl Specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ ir įgyvendinama Marijampolės savivaldybės pedagoginės psichologinės tarnybos ir mokyklos Vaiko gerovės komisijos rekomendacijas.

101. Specialioji pedagoginė pagalba teikiama:

101.1. ugdymo proceso metu;

101.2. specialiųjų pratybių forma: individualios, pogrupinės (2–4 mokiniai);

101.3 specialiąją pagalbą teikia specialusis pedagogas.

PENKTASIS SKIRSNIS

MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ, MOKYMAS NAMIE

102. Mokinio, turinčio specialiųjų ugdymosi poreikių, mokymą namie organizuoja mokykla, pagal Vaiko gerovės komisijos, Marijampolės savivaldybės pedagoginės psichologinės tarnybos bei gydytojų rekomendacijas sudariusi individualų ugdymo planą mokymosi namie laikotarpiui.
